

UZASADNIENIE**Uchwały Komisji Habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego****dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej****w dziedzinie nauk leśnych, dyscyplinie leśnictwo**

dotyczy: uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 24maja 2017 r.

1. Informacje ogólne

Dr Małgorzata Falencka-Jabłońska ukończyła studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując w 1977 r. dyplom magistra. Również na tym Wydziale ukończyła w 1982 r. studia doktoranckie, a następnie w 1983 r. uzyskała stopień doktora w wyniku obrony rozprawy doktorskiej pt. „Struktura i dynamika populacji *Impatiens noli-tangere* L. w różnych warunkach ekologicznych”. W tym samym roku podjęła pracę w Zespole Kontroli i Oceny Stanu Środowisk Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska na stanowisku starszego inspektora. Następnie w 1985 r. rozpoczęła pracę w Instytucie Badawczym Leśnictwa w Zakładzie Ekologii i Ochrony Środowiska (aktualnie Zakład Ekologii Lasu), w którym pracuje do chwili obecnej na stanowisku adiunkta.

Zgodnie z załączoną do wniosku dokumentacją, wymieniony przez Habilitantkę dorobek naukowy obejmuje:

- 48 prac naukowych, w tym 15 opublikowanych w czasopiśmie naukowych, pozostałe opublikowane w materiałach konferencyjnych, raportach, itp.,
- 5 monografii,
- 23 rozdziały w monografii,
- 172 publikacje popularno-naukowe i dydaktyczne,
- 12 książek dydaktyczno-popularyzatorskich,
- 21 ekspertyz.

Jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 4 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2014 r. poz. 1852), dr Małgorzata Falencka-Jabłońska podaje swoje autorskie opracowanie pt. „Zmiany ekosystemów leśnych w zasięgu oddziaływania Elektrowni Kozienice – synteza 40-letnich badań interdyscyplinarnych”, wydane w ramach Prac Instytutu Badawczego Leśnictwa, seria Rozprawy i monografie, nr 20, 304 strony, ISBN 978-83-62830-19-0.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Zdaniem Recenzentów monografia "Zmiany ekosystemów leśnych w zasięgu oddziaływania Elektrowni „Kozienice” - synteza 40-letnich badań interdyscyplinarnych” nie jest - wbrew tytułowi - syntezą prac prowadzonych przez 40 lat, ale zestawieniem i opisem wyników uzyskanych w trakcie realizacji projektu badawczego przez zespół wielu autorów. Monografia ta nie wnosi do wiedzy nowych i istotnych treści, natomiast powiela błędne

założenia metodyczne i stereotypowe interpretacje. Ze względów merytorycznych nie może być zatem uznana za osiągnięcie naukowe.

Oceniając monografię autorstwa dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej, prof. dr hab. Jan Holeksa zwrócił uwagę na to, że w monografii nie ma syntezy badań, a poszczególne rozdziały stanowią niezależne części. Rozdział „Dyskusja i wnioski końcowe” zawiera treści mijające się z tytułem monografii, brakuje też konkretnych wniosków z badań.

Zdaniem dr hab. Jakuba Borkowskiego zebranie opracowań autorstwa innych badaczy i opisanie ich w syntetycznej formie nie stanowi znacznego wkładu autora tej syntezy w rozwój określonej dyscypliny naukowej. Ponadto dr hab. Jakub Borkowski zwrócił uwagę, że wyniki przedstawione w monografii mają charakter wyłącznie opisowy, a także brak jest rzetelnej dyskusji i wniosków.

Zdaniem Prof. Jerzego Modrzyńskiego do najpoważniejszych niedociągnięć monografii recenzent należą: (1) wadliwe założenia metodyczne, (2) brak odniesienia do powierzchni kontrolnych znajdujących się poza bezpośrednim zasięgiem emisji, (3) sposób prezentacji wyników odnoszący się tylko do wpływu immisji, bez ustosunkowania się np. do obniżenia poziomu wód gruntowych oraz (4) brak syntetycznego podsumowania. Recenzent stwierdził, że postawiony przez autorkę we „Wstępie” cel nie został osiągnięty, a monografia nie ma znamion samodzielności i nie wnosi do nauk leśnych nowych istotnych treści.

Profesor Jan Holeksa podkreślił ogromną różnorodność problemów badawczych zawartą w opracowaniu, którego jedynym autorem jest Habilitantka. Zdaniem Recenzenta wątpliwe jest wyłączne autorstwo dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej, która – jego zdaniem – skorzystała z wyników badań wielu osób prowadzących obserwacje na stałych powierzchniach zlokalizowanych w sąsiedztwie elektrowni. Ich wyniki zostały zawarte w niepublikowanych sprawozdaniach lub pracach popularyzatorskich.

Również dr hab. Jakub Borkowski poddał w wątpliwość wyłączne autorstwo monografii dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej. Jego zdaniem osiągnięcie naukowe jest efektem pracy zbiorowej wielu naukowców z Instytutu Badawczego Leśnictwa oraz innych jednostek naukowych. Recenzent przytoczył stwierdzenie habilitantki, w którym przyznaje Ona, że monografia jest efektem pracy zespołowej opisanej w 24 wieloautorskich dokumentacjach IBL oraz powstała w wyniku wykorzystania danych archiwalnych. W związku z tym nie jest możliwe określenie wkładu habilitantki w powstanie ocenianego osiągnięcia naukowego.

Na wątpliwości związane z wyłącznym autorstwem dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej zwrócił również uwagę prof. dr hab. Jerzy Modrzyński. Zdaniem Recenzenta monografia jest nieuporządkowanym pod względem redakcyjnym zbiorem niezależnych opracowań.

3. Ocena aktywności naukowej

Zdaniem prof. dr hab. Jana Holeksy nie wszystkie prace zakwalifikowane przez habilitantkę jako oryginalne zostały opublikowane w czasopismach naukowych. Zdaniem recenzenta takich prac po doktoracie było tylko 15, natomiast sporo z nich zostało zamieszczonych w materiałach konferencyjnych. Z tego względu cały dorobek publikacyjny dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej jest niewystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego,

tym bardziej, że spora część tego dorobku została opublikowana w czasopiśmie lokalnych o ograniczonym zasięgu. W dorobku habilitantki nie ma publikacji, którą można uznać za wybitną lub bardzo dobrą.

Prof. dr hab. Jerzy Modrzyński ocenił wkład dorobku dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej w rozwój nauki jako mało istotny. Większość publikacji dotyczy popularyzacji wiedzy przyrodniczej. Sporo punktów zebrała Habilitantka za udział w konferencjach i projektach badawczych. Najwięcej punktów przyznała sobie za monografie i rozdziały w monografiach, przypisując również sobie wyłączne autorstwo tych opracowań. Budzi to szereg wątpliwości Recenzenta tym bardziej, że w załączonej do Wniosku dokumentacji brakuje także potwierdzenia udziału Habilitantki przez współautorów poszczególnych prac.

Również dr hab. Jakub Borkowski wymienia szereg wątpliwości związanych z dorobkiem naukowym dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej. Zdaniem recenzenta tylko jedna z pięciu wymienionych monografii była recenzowana przez dwóch naukowców, co uprawnia do sklasyfikowania tego opracowania jako monografii. Recenzent uważa także, że największy problem pojawił się z oceną opracowań nazwanych przez Habilitantkę „pracami oryginalnymi w czasopiśmie naukowych”. Blisko połowę z nich stanowią materiały pokonferencyjne, w większości niepoddane procesowi recenzji, a więc o trudnej do weryfikacji jakości naukowej. Pozostałe pozycje to częściowo rozdziały w monografiach i artykuły, które nie wszystkie mają charakter naukowy. Ze względu na to, że wymienione artykuły naukowe nie zostały opublikowane w czasopiśmie indeksowanych w Journal Citation Reports, dorobek naukowy Habilitantki należy uznać za niewystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

4. Ocena dorobku organizacyjnego dydaktycznego i edukacyjnego

Wszyscy Recenzenci stwierdzili, że ze słabym dorobkiem naukowym dr M. Falenckiej-Jabłońskiej kontrastuje imponujący dorobek organizacyjny i popularyzatorski. Habilitantka brała udział w szeregu projektów naukowych. Według informacji zawartych w dokumentacji do wniosku, była główną autorką i współautorką kilkudziesięciu dokumentacji naukowych. Brała aktywny udział w wielu konferencjach naukowych wygłaszając w większości referaty lub prezentując postery. Była promotorem licznych prac licencjackich w Wyższej Szkole Gastronomii, Hotelarstwa i Turystyki w Warszawie oraz pracy magisterskiej na Wydziale Leśnym SGGW.

Dr M. Falencka-Jabłońska jest Autorką szeregu ekspertyz z dziedziny ochrony środowiska dla podmiotów zewnętrznych (m.in. nadleśnictw, samorządów, sądów). Przede wszystkim jest wybitnym popularyzatorem wiedzy o przyrodzie, o czym świadczą liczne publikacje jej autorstwa, prowadzone zajęcia dla dzieci, młodzieży i studentów oraz liczne nagrody. Wygłosiła łącznie 300 godzin wykładów oraz przeprowadziła 500 godzin warsztatów z zakresu edukacji ekologicznej i ochrony przyrody. Kandydatka była pomysłodawczynią i współorganizatorką Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, adresowanej do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wynikiem Jej wieloletniego zaangażowania w organizację tej olimpiady ekologicznej jest publikacja blisko 100 różnych pozycji (w tym 12 książek) związanych z tą problematyką.

5. Podsumowanie

Według opinii wszystkich Recenzentów, dr Małgorzata Falencka-Jabłońska ma wybitne osiągnięcia w dziedzinie popularyzacji wiedzy przyrodniczej, jednak działalność ta kontrastuje ze słabym dorobkiem naukowym. Monografia przedstawiona jako osiągnięcie naukowe jest obarczona istotnymi wadami metodycznymi, nie wnosi rzetelnej wiedzy i nie może być uznana za syntezę wieloletnich badań ekosystemów leśnych w sąsiedztwie elektrowni „Kozienice”. W przypadku tego dzieła, wszyscy Recenzenci poddali w wątpliwość wyłączne autorstwo Habilitantki.

6. Wniosek końcowy

W oparciu o wnioski zamieszczone w recenzjach, merytoryczną dyskusję w trakcie posiedzenia, opinie członków Komisji i Recenzentów, Komisja stwierdza, że osiągnięcie naukowe zatytułowane „Zmiany ekosystemów leśnych w zasięgu oddziaływania Elektrowni Kozienice – synteza 40-letnich badań interdyscyplinarnych” nie stanowią istotnego wkładu w rozwój dyscypliny leśnictwo, a całkowity dorobek naukowy nie wskazuje na znaczną aktywność naukową Habilitantki. Wymienione dokonania dr Małgorzaty Falenckiej-Jabłońskiej nie spełniają kryteriów określonych w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, wraz z późniejszymi zmianami). Wyniki jawnego głosowania członków Komisji w sprawie negatywnego zaopiniowania wniosku o nadanie dr Małgorzacie Falenckiej-Jabłońskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk leśnych w dyscyplinie leśnictwo to : TAK - 7 głosów, NIE - 0, WSTRZYM. - 0.

Komisja przedkłada Wysokiej Radzie Instytutu Badawczego Leśnictwa uchwałę negatywnie opiniującą wniosek o nadanie dr Małgorzacie Falenckiej-Jabłońskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk leśnych w dyscyplinie leśnictwo.

Sekretarz Komisji
dr hab. Iwona Skrzecz

Przewodniczący Komisji
prof. dr hab. Jerzy Szwagrzyk

Sękocin Stary, 24maja 2017 r.